

Týždeň od 14. do 20. septembra 2008

FILIP – DAR SLUŽBY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Sk 6,3; 8; Rim 12,6-8; 1 Kor 12,1-11.27-31; 1 Tim 3,8-12

ZÁKLADNÝ VERŠ

Zástupy pozorne sledovali, čo Filip hovorí, keď jednomyselne počúvali a videli znamenia, ktoré robil. (Sk 8,6)

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Dobrá správa, ktorú Filip zvestuje, obráti Samáriu hore nohami. Vplyvný pohanský Etiópčan prichádza ku Kristovi. Keď svoj život odovzdáme Bohu, môže prostredníctvom nás urobiť pre svoje kráľovstvo čokoľvek.

Utekol pred prenasledovaním, mal konflikt s čarodejníkom, vyháňal nečistých duchov, uzdravoval ochrnutých a chromých, pokrstil bohatého Etiópčana z kráľovského dvora, Duch Svätý ho fyzicky preniesol na veľkú vzdialenosť. Filipov život určite nebol jednotvárny a nudný.

Keď ľudia myslia na kresťanstvo, predstavujú si dlhé kázania v kostoloch, zoznamy toho, čo sa má a nemá robiť, otrávene vyzerajúcich ľudí so sklamaným výrazom na tvári. Takéto stereotypy – hoci sú často realitou – majú s biblickou správou spoločné len veľmi málo. Nasledovať Ježiša znamená mať najdobrodružnejší život, aký sa dá.

V tejto úlohe budeme hovoriť o Filipovom živote a poslaní. Keď ho oddelili k službe, jeho svet dostal úplne nový rozmer. Tým, že ho v ranej cirkvi zvolili za jedného zo siedmich diakonov, jeho život nabral smer, o akom nikdy netušil. Osobne zvestoval dobrú správu o Ježišovi v Samárii a nepriamo aj na africkom kontinente.

PREHLAD TÝŽDŇA

- Služba diakona bola v prvokresťanskej cirkvi významným poslaním.
- Prenasledovanie pomáha pri šírení evanjelia do iných oblastí.
- Duch Svätý vedie ľudí, aby v záujme zvestovania evanjelia boli v správny čas na správnom mieste.
- Duchovné dary pomáhajú cirkvi lepšie plniť jej základné misijné poslanie.
- Obetavý diakon sa v moci Ducha Svätého mení na nadšeného evanjelistu.
- V misijnej službe nikto neobstojí sám; vždy potrebujeme dobrých spolupracovníkov.

POVOLANÝ SLUŽIŤ

Cirkev v Jeruzaleme vybrala Filipa a ďalších šiestich mužov, aby slúžili ako diakoni. Grécke slovo preložené v tomto prípade ako diakon – „diakonos“, sa na iných miestach Novej zmluvy prekladá ako sluha, služobník. Svojim učeníkom a zástupu Ježiš povedal: „Najväčší z vás bude vašim sluhom (dosl. vašim diakonom).“ (Mat 23,11) Keď predpovedal svoju smrť, povedal: „Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje, a kde som ja, tam bude aj môj služobník (diakon).“ (Ján 12,26)

? Akú predstavu si môžeme urobiť o Filipovej povahe na základe textov Sk 6,3 a 1 Tim 3,8-12?

? Aký obraz o vtedajšej cirkvi nám vykresľujú verše Sk 2,46.47; 4,32.33?

Dobré časy však netrvali dlho. Onedlho nastala vážna kríza. (Sk 6,1) Aj keď v tom čase takmer všetci noví kresťania boli Židia, existovali dve veľké skupiny Židov – grécki Židia, ktorí sa nenarodili v Izraeli, hovorili po grécky a chápali veci z pohľadu gréckej kultúry; a hebrejskí Židia, ktorí hovorili po aramejsky alebo hebrejsky a ich pohľad na svet vychádzal z Tóry. Ako cirkev rástla, grécki Židia sa začali sťažovať, že pri rozdeľovaní jedla sú ich vdovy zanedbávané a väčšia pozornosť sa venuje hebrejským Židom.

V snahe vyriešiť tento prvý vážny problém v spoločenstve, dvanásť apoštolovia sa stretli a uskutočnili jednu z kľúčových stratégií dobrého vodcovstva – prenesenie zodpovednosti, zmocnenie na službu. Tak boli niektorí bratia poverení slúžiť ako diakoni.

? Koľko času premárni tvoj zbor riešením sporov medzi členmi? Ako môžeš prispieť k tomu, aby sa tvoj zbor zameral na záchranu stratených?

- Diakon = služobník; nejde však o ponižujúcu, podradnú službu, ale o najvznešenejšie poslanie.
- Napätie medzi Židmi hebrejského a gréckeho pôvodu riešila cirkev ustanovením diakonov.
- Prvoradým poslaním cirkvi je zvestovanie evanjelia, nie zaoberanie sa vlastnými problémami.

MISIONÁR V SAMÁRII

Keď v biblickom zázname čítame o Filipovi druhýkrát, nachádza sa v Samárii, ktorá leží severne od Judska. Ježiš predpovedal, že jeho nasledovníci budú misionármi nielen v Jeruzaleme, ale aj „v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme“. (Sk 1,8) Teraz sa aj Filip podieľa na uskutočnení tohto proroctva, ale zrejme nie takým spôsobom, ako by si to predstavovali niektorí veriaci.

Vedúci predstavitelia nevyslali Filipa do Samárie ako misionára. Nebol súčasťou plánu globálnej misie prvej cirkvi priniesť evanjelium na biele miesta.

❓ Čo spôsobilo, že Filip uteká do Samárie? Čo robili rozptýlení veriaci, keď utekali? Sk 8,1-5

Po ukameňovaní Štefana prenasledovali Saul a jemu podobní kresťanov ešte viac. Všetci veriaci, okrem dvanástich apoštolov, sa rozpáchli. To je zrejme prvý príklad existencie podzemnej cirkvi v dejinách. Odvtedy sme mnohokrát videli Božích verných nasledovníkov skrývať sa pre svoju vieru. Aj dnes sú v mnohých častiach sveta kresťania, ktorí sa musia stretávať tajne.

**❓ Všade, kam sa veriaci rozpáchli, „hlásali slovo evanjelia“. (Sk 8,4)
Práve prenasledovanie spôsobilo, že sa dobrá správa šírila oveľa rýchlejšie.
Môžeš uviesť aj iný podobný príklad?**

Pre prvých kresťanov nastali ťažké časy. Bolí nútení opustiť svoje domovy, rozísť sa do cudzích oblastí a žiť v strachu z ďalšieho útoku. Filip mal štyri dcéry a určite aj jeho rodina prežila náročné obdobie. (Sk 21,9) No napriek neľahkým okolnostiam Filip a ostatní kresťania neprestali verne šíriť dobrú správu o Ježišovi.

❓ Napriek skúškam veriaci usilovne šírili posolstvo. Prečo? Uvedomovali si svoje poslanie? Prečo mnohým z nás chýba vedomie poslania? Aký vplyv na to môže mať naša zahľadenosť do seba a prehnané zaoberanie sa vlastnými problémami? Netrápia nás potreby strateného sveta?

- Filip sa do Samárie nedostal ako vyslaný misionár, ale ako utečenec.
- Prenasledovanie pre evanjelium nemusí byť brzdou šírenia evanjelia.
- Misia je pre pravých učeníkov prvoradým poslaním, ktoré plnia napriek ťažkostiam.

PRÍLEŽITOSŤ VYDÁVAŤ SVEDECTVO

Ako adventisti často hovoríme v našej misii o tom, ako vstúpiť na „biele miesta“. Predsudky sú však často dôvodom, že na mnohých miestach nemôžeme priamo začať hovoriť o Ježišovi alebo o Biblii. Osobné priateľstvo je azda najúčinnnejší spôsob nadviazania kontaktu. Keď sa s ľuďmi spriatelíme, často sa nás sami pýtajú, čomu veríme.

? Prečítaj si Sk 8,26-39, kde je zaznamenaný príbeh o Filipovi a eunuchovi. Potom odpovedz na nasledujúce otázky:

Čo podnietilo Filipa ísť v správny čas na správne miesto? Aké dôležité poslanstvo je ukryté v odpovedi?

Aký spôsob nadviazania kontaktu Filip použil, aby začal svedčiť tomuto človeku? Akú potrebu eunucha pomohol naplniť? Aké dôležité ponaučenie si z toho môžeme vziať?

Akú požiadavku musel eunuch splniť, aby bol pokrstený? Čo z toho vyplýva pre nás?

Tento Etiópčan šiel do Jeruzalema na bohoslužbu a je predpoklad, že sa vracal sklamaný. Veľmi rýchlo možno zistil, že ako pohan a ako eunuch bol dvojnásobne vyhlásený za nespôsobilého zúčastniť sa na bohoslužbách na nádvorí Židov. (5 Moj 23,1; SEP v. 2) Keď sa dozvedel o Ježišovi, ktorý svojou smrťou „zbúral rozdeľujúci múr nepriateľstva“ (Ef 2,14), v jeho sklamaní zažiarilo nové svetlo. Ako reakciu na úžasnú správu, ktorú počul, eunuch poprosil Filipa, aby ho pokrstil. Je to prvá zmienka o tom, že pohan – bohatý a vplyvný Afričan – sa stal kresťanom.

? **Ako často máš príležitosť hovoriť o svojej viere? Využívaš tieto príležitosti? Čo by si mohol robiť lepšie?**

- Rôzne situácie otvárajú rôzne možnosti vydať svedectvo o svojej viere.
- Boh vedie svojich služobníkov, aby boli v správnom čase na správnom mieste a použili správne slová.
- Po jednom stretnutí s Filipom sa bohatý a vplyvný Afričan stáva prvým kresťanom a súčasne prvým evanjelistom na africkom kontinente.

OBNDAROVANÝ SLUŽIT'

My všetci ako Ježišovi nasledovníci sme dostali duchovné dary, aby sme splnili úlohu, ktorou nás Boh poveril. Duchovné dary boli v živote ranej kresťanskej cirkvi veľmi dôležité. Nových veriacich viedli k horlivosti v misii. Apoštol Pavol veriacim v Korinte napísal, že nechce, aby nevedeli o duchovných daroch. (1 Kor 12,1) Grécke slovo, ktoré Pavol používa pre dary – charizmata, zdôrazňuje, že ide o dary milosti, ktoré sme si ničím nezaslúžili.

Piaty vieroučný výrok Cirkvi adventistov s. d., hovorí o pôsobení Ducha Svätého: „Cirkev obdarúva duchovnými darmi.“ To je dôležitá myšlienka. Aj keď dary sú dávane prostredníctvom veriacich, sú to vlastne dary pre službu cirkvi. (ZVV 58)

Duchovné dary neboli nikdy dané na úžitok a vzdelanie jednotlivých veriacich. Vždy sú dávane v spojení s misiou a službou. Veriaci dostávajú duchovné dary, aby mohli byť prínosom pre cirkev v jej poslaní voči svetu.

Filipova skúsenosť v Samárii nie je detailne zaznamenaná. (Sk 8,4-8) V určitej fáze mu Boh dáva výnimočný duchovný dar a Filipa diakona mení na Filipa evanjelistu. Pre Filipa to musel byť určite dôležitý krok prejsť od služby diakona v Jeruzaleme k službe zvestovania evanjelia, uzdravovania chorých a vyhánania nečistých duchov v Samárii.

? **Dva hlavné biblické zdroje pre správne pochopenie duchovných darov nachádzame v Rim 12,6-8 a 1 Kor 12,1-11.27-31. Prečítaj si tieto texty a porovnaj ich so Sk 8,4-8. Aké duchovné dary sa u Filipa prejavili a ako ich využil?**

? **„Zástupy pozorne sledovali, čo Filip hovorí, keď jednomyselne počúvali a videli znamenia, ktoré robil.“ (Sk 8,6) Ako bolo v misii Filipa spojené zvestovanie evanjelia s praktickou službou? Musí byť pomoc vždy spojená so zázrakmi? Akou konkrétnou službou môžeme pomôcť otvoriť srdce ľudí na počutie evanjelia?**

- Duch Svätý obdarúva cirkev duchovnými darmi, aby mohla účinnejšie niesť evanjelium.
- Obetavý diakon Filip sa mení na nadšeného evanjelistu.
- Zvestovanie evanjelia býva spravidla spojené s napĺňaním potrieb ľudí.

FILIP A ČARODEJNÍK ŠIMON

Keď sa apoštoli v Jeruzaleme dopočuli o veľkom úspechu v Samárii, vyslali Petra a Jána, aby navštívili Filipa a nových veriacich. Do Samárie prišli v čase, keď mohli najlepšie podporiť Filipa v jeho práci. Najprv sa modlili, aby aj noví veriaci prijali Ducha Svätého. To Filip zrejme nerobil. Potom pomohli Filipovi vyriešiť problém s bývalým čarodejníkom Šimonom.

? Prečítaj si Sk 8,9-25 – príbeh o Šimonovi, Filipovi, Petrovi a Jánovi – a potom odpovedz na nasledujúce otázky:

Prečo zázraky a iné nadprirodzené prejavy nie sú spoľahlivým dôkazom, že ich pôvod je u Boha?

Šimon chcel získať správnu vec, ale nesprávnym spôsobom. Čo zlé je na tom, ak niekto chce udeľovať Svätého Ducha iným? Aká pohnútko, na základe Petrovej reakcie, sa skrývala za Šimonovou prosbou?

V čom sa podobala Petrova reakcia na Šimona Ježišovej reakcii na Petra? Mat 16,21-27

Kde v tomto príbehu vidíme Kristovu milosť a evanjelium o odpustení?

Bez ohľadu na to, ako obdarovaný bol Filip, vidíme, že aj on potreboval pomoc. To vysvetľuje, prečo za ním prišli Peter a Ján. Pre nás je v tomto príbehu dôležité poučenie – nikto nie je dosť dobrý ani dostatočne obdarovaný na to, aby Pánovo dielo konal sám. Všetci potrebujeme pomoc iných.

? **Aj keď Šimon uveril a bol pokrstený, predsa si chcel kúpiť moc, aby mohol udeľovať Svätého Ducha. Keď si začal chodiť s Bohom, možno si v prvej horlivosti tiež robil niektoré nedomyslené veci. Môže ti to pomôcť byť tolerantnejším voči novoobráteným kresťanom?**

- Peter a Ján prichádzajú podporiť Filipa a pomôcť mu.
- V cirkvi sa darmi, ktoré udeľuje Duch Svätý, navzájom dopĺňame.
- Dar Ducha Svätého nie je tovar, ktorý by sa dal predávať, ani vec, ktorej by sa dalo zmocniť.

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe *Skutky apoštolov* si prečítaj kapitolu Evanjelium v Samárii. (SA 66-70; AA 103-111) „Tento prípad nám ilustruje, ako sa Boh stará o svoje deti. Povolal Filipa z jeho úspešného pôsobenia v Samárii, aby prešiel cez púšť a šiel do Gazy poslúžiť jedinému človeku, ktorý mal mnoho otázok. Ochota, s akou eunuch prijal evanjelium a konal podľa svojej viery, je dobrou lekciou aj pre nás. Boh chce, aby sme tiež tak ochotne prijali a poznali Krista, aby sme ho ochotne poslúchali a odpovedali na jeho povolanie k službe. Eunuch bol človek s dobrou povestou, ktorý zastával vysoké a zodpovedné postavenie. Vďaka jeho obráteniu sa evanjelium dostalo až do Etiópie, kde mnohí prijali Krista a vyšli z tmy pohanstva do jasného svetla kresťanstva.“ (3SP 305)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Uvažujte spolu o poslednej otázke v časti na nedeľu a pondelok.
2. Hovorili sme o tom, že hneď na začiatku vznikli v cirkvi etnické spory. Aj dnes existujú v rôznych častiach sveta podobné napätia medzi členmi. Prejavuje sa to aj vo vašom zbore? Ako môžeš ako jednotlivec pomôcť zboru uvedomiť si, že je to v rozpore so všetkými princípmi evanjelia?
3. Filip pokrstil eunucha hneď, ako prijal Ježiša za svojho Spasiteľa. Prečo to tak dnes väčšinou nerobíme? Mali by tak robiť, alebo nie?
4. Aké potreby má vaše mesto, komunita, ktoré by ste mohli naplniť a tak otvoriť cestu na oslovenie ľudí evanjeliom? Ako by si mohol pomôcť ty osobne?

ZHRNUTIE

Filip je ďalším významným príkladom toho, čo Boh vie urobiť prostredníctvom človeka, ktorý mu zasvätil svoj život. Či svedčil eunuchovi, zvestoval evanjelium pohanom v Samárii alebo čarodejníkovi Šimonovi, Filipovým osobným cieľom bolo vyvýšiť meno Ježiša Krista.